

ultrò tam promixè et faciliè omnia promississet, recuperavit animum, quem abjecerat, et cor quod amississe videbatur, invenit; et hâc tam liberali promissione confirmatus ausus, illud orando petere, de quo priùs cogitare neque auderet, neque posset. Hæc mihi expositio videtur expedita et facilis; cui favent illi qui corâ addunt præparatum. Quasi dicat David: Cor mihi priùs ad hanc cogitationem et orationem infirmum erat et timidum, neque aptum ut ad tanti nominis splendorem aspiraret: nunc autem paratum habeo, ut hæc non solum sperem, sed etiam petam, et mihi atque familiæ à tuâ fide et promissione deberi putem.

VERS. 28. — NUNC ERGO, DOMINE DEUS, TU ES DEUS, etc. Cùm ergo, ô Domine, Deus sis, à quo abesse veritas nullo modo potest, neque à promissis pondus et fides; et hæc mihi bona spontè promiseris, incipe jam, ut pro-

missorum incipiat apparere fides, incipe oculos in domum meam intendere benevolos, ita ut ab illâ eos nunquam dimoveas, sed ut semper sit coram te. Hinc enim nunquam ab eâ benedictio tua aberit in æternum, à quâ id habebit, ut omni ex parte fortunata dici possit, et tua (1).

(1) VERS. 29. — BENEDICETUR DOMUS SERVI TUI IN SEMPERNUM, ut semper ex domo et familiâ meâ in regno succedat, ac super Israelæm regnent posteri mei, quamdiu durabit Israelis regnum.

Abul. hic, quest. ult., tractat questionem, an Salomon sit damnatus? et respondet affirmativè, idque maximè probat ex eo quod ipse idola à se erecta moriens non destruxerit, quod utique facere debuisset, et reipsa fecisset si verè poenitisset; nam idola hæc trecentis ferè post eum annis destruxit Josias rex, 4 Reg. 25. Verùm moderni interpretes in Salomoneum mitiores sunt, meliusque de ejus salute sperant.

(Corn. à Lap.)

INDEX RERUM.

	Columnâ
SANCTH VITA.	9-10
IN QUATUOR LIBROS REGUM	
PROLEGOMENA.	<i>Ibid.</i>
§ 1. Quis horum librorum scriptor?	<i>Ibid.</i>
§ 2. De horum librorum titulo.	17
§ 3. Quæ tempora regum historia complectatur.	18
§ 4. De horum librorum divisione.	<i>Ibid.</i>
§ 5. De excellentiâ et utilitate librorum Regum.	19
§ 6. De interpretibus librorum Regum.	26
IN LIBRUM I. REGUM COMMENTARIUM.	31-52
Caput primum (Vulgata cum gallicâ versione). Historia Eleanæ et duarum ipsius uxorum. Anna filium impetrat à Domino. Hunc vocat Samuelem, ac Deo devovet.	41-42
Commentarium.	47-48
Caput II (Vulgata cum gallicâ versione). Canticum Annæ. Filiorum Heli mores dissoluti describuntur. Samuel coram Domino ministrat. Sacerdotis Heli nimia erga filios indulgentia. Hinc Dominus per prophetam domus excidium vaticinatur.	87-88
Commentarium.	95-96
Caput III (Vulgata cum gallicâ ver-	

sione). Vocat Dominus Samuelem, ac statuta sibi contra Heli judicia prænnuntiat. Sermones Domini, compellente Heli, aperit Samuel, quem totus deinceps populus prophetam agnoscit.	175-176
Commentarium.	177-178
Caput IV (Vulgata cum gallicâ versione). Bella Philistinum contra Israelitas. Arca in castris adducta et ab hostibus capta. Ophni et Phinees casi. Interitus Heli et Phinees conjugis.	204-202
Commentarium.	207-208
Caput V (Vulgata cum gallicâ versione). Philistinæ arcam in templo Dagonis statuunt. Dagon humi prosternitur. Multis confecti plagis Philistinum arcam dimittere coguntur.	223-224
Commentarium.	225-226
Caput VI (Vulgata cum gallicâ versione). Deducta arca Bethsames advenit. Percussi cæde Bethsamite.	249-250
Commentarium.	253-254
Caput VII (Vulgata cum gallicâ versione). Arca deducitur Cariathiarim. Hortatur Samuel Israelitas ut ad Dominum redeant. De manu Philistinorum liberat Israelæm.	287-288
Commentarium.	289-290
Caput VIII (Vulgata cum gallicâ	

versione). Israelis Judices filios suos statuit Samuel. Regem postulant Israelitæ. Samuel, jubente Domino, jus regis ipsis indicat. Prophetæ verbis nolant acquiescere.

317-318

Commentarium.

319-320

Caput IX (Vulgata cum gallicâ versione). Saül patris asinas quærens Samuelem adit, et ab ipso nocte hospitio recipitur.

345-346

Commentarium.

351-352

Caput X (Vulgata cum gallicâ versione). Saulem in regem ungit Samuel. Prophetat Saül, et à populo rex agnitus sedem ponit in Gabaâ.

377-378

Commentarium.

383-384

Caput XI (Vulgata cum gallicâ versione). Ammonitæ obsident Jabes Galaad, quam urbem Saül, irruente in ipsum Spiritu Domini, devictisque hostibus, liberat. Saülis regnum instauratur in Galgala.

413-414

Commentarium.

417-418

Caput XII (Vulgata cum gallicâ versione). Samuel innocentia suæ testimonium universum populum appellat. Ingrati erga Deum animi neonon infidelis Israelitas arguit, hortaturque ut Domino constanter adhaereant.

431-432

Commentarium.

433-436

Caput XIII (Vulgata cum gallicâ versione). Bellum Philistinum inter et Israelitas. Stationem hostium in Gabaâ debellat Jonathas. Neglecto Domini mandato, Saül offert holocaustum, quam ob causam ipse cum totâ domo reprobus à Domino per Samuelem prædicatur.

457-458

Commentarium.

463-464

Caput XIV (Vulgata cum gallicâ versione). Jonathas, armigero comite, Philisthæos aggreditur, incussoque terrore ipsorum castra dissipat. Violato, licet inscius, patris jurejurando, mortis incurrit periculum, vixque reclamante populo necem evadit. Saülis narratur victoria.

507-508

Commentarium.

517-518

Caput XV (Vulgata cum gallicâ versione). Bellum indicitur Amalecitis. Regem Agag contra Analecitarum imperium servat Saül, qui idcirco à Samuele inobedientiæ arguitur, iterumque regno dejectus declaratur.

Agag regem interficit Samuel, ac reprobatum Saulem loquitur.

557-558

Commentarium.

563-564

Caput XVI (Vulgata cum gallicâ versione). Samuel à Domino milititur Bethlechem ad ungendum in regem Davidem. Saül, agitante spiritu malo, Davidem accersit, quo citharâ psallente, rex levius habet.

615-616

Commentarium.

619-620

Caput XVII (Vulgata cum gallicâ versione). Congregatis iterum ad pugnam Philisthæis, Goliath gigas conviciis Israelæm appetit. Hunc David solâ armatus fundâ humi dejicit, ac proprio ipsum gladio interficit.

647-648

Commentarium.

659-660

Caput XVIII (Vulgata cum gallicâ versione). David et Jonathas jungunt amicitiam. Accenditur odium Saülis contra Davidem, quem lanceâ militur confingere, et Merob filiam ipsi promissam tradit alteri, Michol verò juniorem centum Philisthæorum præputis despondet sibi David in uxorem.

701-702

Commentarium.

707-708

APOLOGUE DE DAVID.

736

Caput XIX (Vulgata cum gallicâ versione). Saül Davidem occidere volens verbis Jonathæ placatur. Davidem iterum rex transfigere tentat, qui ope et industria Michol uxoris fugiens Samuelem adit, Saül inter prophetas.

751-752

Commentarium.

755-756

Caput XX (Vulgata cum gallicâ versione). Novo fœdere Davidi jungitur Jonathas, qui causam amici apud patrem frustrane conatus agit. Ipsum tamen indicto prius signo è Saülis manibus liberat.

769-770

Commentarium.

777-778

Caput XXI (Vulgata cum gallicâ versione). David cum viris suis in urbem Nobæ profugus Achimelechum sacerdotem adit, qui, premente fame, ipsi ac commilitonibus panes sanctificatos comedendos offert. Hinc David confugit ad Achis regem Geth, apud quem dementem se simulat.

801-802

Commentarium.

803-804

Caput XXII (Vulgata cum gallicâ versione). Fugit David in speluncam

Odollam, indeque ad regem Moab. Momento dein Gad propheta, in terram Juda redit. Omnes Nobæ sacerdotes, excepto uno Abiathar ad Davidem profuga, occidi iubet Saül.

Caput XXIII (Vulgata cum gallica versione). David liberat Cesiam. Fugit in desertum Ziph; proditus vero à Ziphæis, renovatoque cum Jonathâ federe, secedit in desertum Maon, ac tandem irruentibus subitò Philisthæis è manibus Saülis liberatur.

Caput XXIV (Vulgata cum gallica versione). David in speluncam Engaddi latebram querit. Solus sibi ingreditur Saül; ipsius chlamydis oram abscondens David, prohibet ne rex occidatur. Saül, agnita culpa, Davidis innocentiam penitens laudibus extollit, eamque merito regnaturum prædicat.

Caput XXV (Vulgata cum gallica versione). Moritur Samuel ac plangitur. David in deserto Pharan commoratus, victum à Nabale petit, cui, diris acceptis nuntiis, mortem minatus, Abigail voce placatur. Moritur Nabal, cujus uxorem Abigail conjugio sibi jungit David, simul et Achinoam, Michol Saülis filia Phalti tradita.

Caput XXVI (Vulgata cum gallica versione). David rursùm in deserto Ziph latitans dormientem in tentorio Saülum invadit, servatque regis vitâ, hastam ipsius et scyphum auferit. Culpam iterùm fatetur Saül, ac salutem Davidi pollicetur.

Caput XXVII (Vulgata cum gallica versione). Achis regem Geth denuò adit David, à quo urbem Siceleg impetrat. Inde plurimas ex Amalecitis et vicinis regionibus prædas refert.

Caput XXVIII (Vulgata cum gallica versione). Philisthæi adversus Saulem arma movent. David regi Achis fidem ac subsidium in bello pollicetur. Pythonissam consulti Saül; Samuel evocatur.

Caput XXIX (Vulgata cum gallica versione). Gogebus Philistinorum satrapis, rex Achis, licet invitus, Davidem remittit Siceleg.

Caput XXX (Vulgata cum gallica versione). David, incensa direptione ab Amalecitis Siceleg, invasores istos opprimit, et magnâ

afficit cæde. Recuperatam ab hostibus prædam socios inter ex æquo dividit, et dona etiam de spoliis ad seniores Juda mittit.

Caput XXXI (Vulgata cum gallica versione). Pugnans Philisthæi adversus Israelitas, Saül cum filiis caditur. Viri Jabes Galbaad Saülis ac filiorum ejus corpora sepeliunt.

Quæ profana tempora cum hoc tempore sacro concurrerunt.

TARUM.

Caput primum (Vulgata cum gallica versione). Audita Israelis cæde, David nuntium occidit de Saülis nece sese gloriantem, Saulem et Jonathanam funereo planctu deflet David.

Caput II (Vulgata cum gallica versione). David in regem Juda, Isboeth verò in regem Israel ungitur. Pugna inter utriusque regis exercitus. Debellatur Abner, dux Isboethi. Asael occiditur.

Caput III (Vulgata cum gallica versione). Saülis inter et Davidis domos longa concertatio. Abner, Isboetho relicto, Davidis partes amplectitur. Per proditionem à Joab interficitur. Hunc amarè deflet David.

Caput IV (Vulgata cum gallica versione). Baana et Rechab, militum præfecti, occisi Isboethi caput ad Davidem deferunt, quos David jubet interim.

Caput V (Vulgata cum gallica versione). David totius Israelis in regem ungitur, pulsisque Jehusis arcem Sion expugnat. Hiram rex Tyri ad Davidem nuntios mittit. Plurimas David accipit uxores, bis Philisthæos debellans.

Caput VI (Vulgata cum gallica versione). Reducente Davide arcam à Carathiarum, occiditur Oza ipsam attingere volens, idèque David eam in domo Obediom deponi jubet. Hanc postea in Jerusalem deducens, et coram Domino saltans à Michol irridetur.

Caput VII (Vulgata cum gallica versione). David proponens ædificare templum Domino à Nathan propheta prohibetur. Ipsi promittitur filius illud ædificaturus. Grâtiâ Deo agit David, orans ut promissa sibi adimpleat.

